

Streszczenie pracy doktorskiej

„Świat życia codziennego młodzieży studiującej w Bydgoszczy”

Imię i nazwisko autora pracy: Aleksandra Walecka

Imię i nazwisko promotora pracy: Dr hab. Halina Guzy-Steinke, prof. uczelni

Imię i nazwisko promotora pomocniczego pracy: Dr Justyna Spychalska-Stasiak

Słowa kluczowe: młodzież studiująca, życie codzienne, autobiograficzny wywiad narracyjny

Przedmiot i cel badań wraz z ich naukowym uzasadnieniem

Przedmiotem badań prezentowanych w rozprawie jest świat życia codziennego młodzieży studiującej w Bydgoszczy. Wybór problematyki naukowej wynikał z dotychczasowego stanu wiedzy, dotyczącej doświadczania codzienności przez studentów uczelni wyższych. Dotychczas prowadzone badania nie ukazywały całościowego obrazu rzeczywistości, koncentrując się jedynie na ich funkcjonowaniu w określonej przestrzeni domu studenckiego lub jedynie wybranych aspektów codzienności. Opisywanie sposobu konstruowania rzeczywistości dnia codziennego przy użyciu zastosowanych w badaniach ilościowych wskaźników, jak edukacja, życie kulturalne, sfera socjalna oraz rekreacyjno-zdrowotna, poziom satysfakcji i zadowolenia z wybranego kierunku studiów, ograniczają dostęp do całościowego obrazu świata. Ponadto Bydgoszcz jest miastem studenckim, na którego terenie funkcjonują cztery uczelnie publiczne o różnym profilu kształcenia. Jednak we współczesnej literaturze brakuje opracowań szczegółowo opisujących sposób funkcjonowania młodzieży studiującej na jej terenie.

Celem badań był opis oraz interpretacja codziennego życia młodzieży studiującej w Bydgoszczy. W projekcie badawczym główny problem badawczy został sformułowany w postaci pytania: *Jaki jest świat życia codziennego młodzieży*

*studiującej w Bydgoszczy? W odniesieniu do założeń socjologii fenomenologicznej, został on wyznaczony przez relacje społeczne, podejmowane działania, zasób „wiedzy podręcznej”, wzbogacanej o zdobywaną w czasie studiów wiedzę naukową oraz zasób uprzednich doświadczeń, które determinują zachowania studentów. W oparciu o nie wyróżniono następujące problemy szczegółowe: *Jaki jest „zasób uprzednich doświadczeń” młodzieży studiującej?; Co składa się na „wiedzę podręczną” młodzieży studiującej?; Jakie znaczenie studenci nadają zdobywanej w czasie studiów wiedzy naukowej?; Jakie są relacje społeczne młodzieży studiującej ułożone w skali bliskości i oddalenia i jakie subiektywne znaczenie nadają im studenci?; Jakie działania podejmują studenci w czasie studiów?**

Metodyka badań

Dążąc do uzyskania pogłębionych opisów tego, w jaki sposób młodzież studencka konstruuje swoją codzienność, badanie osadzono w strategii jakościowej, przyjmując paradygmat interpretacyjny. Metodą zbierania danych był autobiograficzny wywiad narracyjny, który zmierza do uzyskania relacji o życiu narratora.

W celu uchwycenia różnorodności „świata życia codziennego” w badaniach zastosowano dobór celowy oparty na maksymalnej zmienności w próbie, który zmierzał do pozyskania różnorodnych przypadków. Grupę badawczą stanowiło dwanaście studentów różnych kierunków reprezentujących cztery uczelnie publiczne w Bydgoszczy: Akademię Muzyczną im. Feliksa Nowowiejskiego, Collegium Medicum, im. Ludwika Rydygiera, Politechnikę Bydgoską im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich oraz Uniwersytet Kazimierza Wielkiego.

Każdy wywiad ze studentem miał charakter indywidualny i rozpoczynał się od swobodnej narracji na temat jego życia, po której przystąpiono do zadawania pytań odnoszących się do opowieści badanych i w oparciu o przygotowane dyspozycje do wywiadu. Nagrania rozmów posłużyły do sporządzenia transkrypcji, które po zanonimizowaniu zostały przesłane do uczestników w celu ich akceptacji. Praca z uzyskanym materiałem była zgodna z przyjętą perspektywą autobiograficznego wywiadu narracyjnego.

Wyniki i wnioski z badań

Historie biograficzne respondentów różniły się od siebie w warstwie wyszczególnionych struktur procesowych. Nie we wszystkich narracjach pojawiły się instytucjonalne wzorce oczekiwań i trajektorie cierpienia. Natomiast w każdej narracji zidentyfikowano biograficzny plan działania i biograficzną metamorfozę, które odnosiły się do konstruowania planów związanych z rozpoczęciem studiów i następnie wdrożeniem opracowanego projektu.

W rozdziale poświęconym wynikom analiz omówiono różne wymiary doświadczania codzienności przez młodzież studiującą. „Świat życia codziennego” konstruowany jest przez nich poprzez relacje uporządkowane według skali bliskości i oddalenia, przy czym w okresie studiowania w centrum tych relacji znajdują się interakcje z grupą studencką. Respondenci postrzegają wiedzę naukową jako uzupełnienie swojego zasobu „wiedzy podręcznej”, co sprawia, że nie jest ona jedynie teoretycznym konstruktem, ale integruje się z ich codziennymi działaniami, sposobem myślenia oraz postrzeganiem rzeczywistości społecznej.

Analiza materiału empirycznego pozwoliła na rekonstrukcję kolorytów życia codziennego badanej młodzieży studiującej w Bydgoszczy w wymiarze podejmowanych przez nich działań edukacyjnych, zawodowych i prorozwojowych.